

عنوان تجربه :

مدیریت پسماندهای عمرانی و ساختمانی در شهر قم

تهیه کنندگان :

حسین شریفی نژاد کارشناس ارشد مدیریت امور شهری

سعید کهندانی تفرشی کارشناس ارشد مدیریت امور شهری

اجرا شده در سازمان مدیریت پسماند شهرداری کلانشهر قم

مقدمه :

اصولاً در طول تاریخ با افزایش بی رویه جمعیت شهرها و گسترش ساخت و سازهای عمرانی و ساختمانی، همچنین تخریب و مرمت ساختمان ها، میزان نخاله های ساختمانی به نحو چشمگیری در حال افزایش است. اجرای برنامه های عمرانی در هر جامعه، امری اجتناب ناپذیر است و میزان انجام این فعالیت ها با وضعیت اقتصادی رابطه مستقیم دارد. عبارت دیگر در جامعه ای با وضعیت اقتصادی مطلوب، پروژه های عمرانی بیشتری به اجرا در می آید که این فعالیت های عمرانی باعث ایجاد انبوه پسماندهای عمرانی می گردد. وجود پسماندهای ساختمانی، معضل های زیادی را از جمله آلودگی های زیست محیطی، بد منظرگی فضای شهر، مرگ و میر افراد در اثر برخورد و سایل نقلیه با نخاله های موجود در معابر بویژه در تاریکی شب را به دنبال دارد. ساماندهی اینگونه از پسماندها نیازمند برنامه ریزی منسجم مبتنی بر اصول مدیریتی و مهندسی بوده و لزوم طراحی و تعیین استراتژی و خط مشی صحیح و علمی برای اداره امور خدماتی کلان شهرها بصورت هوشمند و خودکار در این خصوص کاملاً ضروری بنظر میرسد.

*تعاریف:

علاوه بر عبارات و اصطلاحات مندرج در ماده دو قانون مدیریت پسماندها مصوب ۱۳۸۳/۲/۲۰ و نیز ماده یک آیین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماندها مصوب ۱۳۸۴/۵/۵ هیئت محترم وزیران، واژه ها و اصطلاحات به کار رفته در این شیوه نامه تابع تعاریف مندرج ذیل می باشد:

۱- **نخاله ساختمانی (موضوع بند ۱ شق ب ماده ۲ قانون مدیریت پسماندها):** به پسماندهای عمرانی و ساختمانی گفته می شود.

۲- **پسماندهای عمرانی و ساختمانی:** به کلیه پسماندهای حاصل از ساخت و ساز، تخریب اماکن و ساختمان های فرسوده، گودبرداری، خاکبرداری، تعمیر و نوسازی، راه سازی، آسفالت معابر، حفاری های مربوط به تأسیسات شهری و به طور کلی هرگونه پسماند حاصل از فعالیت عمرانی و ساختمانی (مشمول بر خاک و مخلوط حاصل از خاکبرداری، شیشه، بتن، ملات گچ و خاک، کاشی و سرامیک، ملات ماسه و سیمان، قیر و گونی، سنگ، آجر، موزائیک، رابیتس، تیرچه سقفی، شیروانی، چوب و سایر پسماندهای مشابه) اطلاق می گردد.

۳- **کمیته اجرایی:** کمیته اجرایی پسماندهای عمرانی و ساختمانی از واحدهای تابعه سازمان مدیریت پسماند یا سازمان بازیافت (در صورت عدم تشکیل سازمان مدیریت پسماند زیرمجموعه معاونت یا واحد خدمات شهری) شهرداری می باشد.

۴- **کمیته سیاست گذاری:** کمیته سیاست گذاری پسماندهای عمرانی و ساختمانی جهت هماهنگی بین معاونت ها، سازمان ها و ادارات شهرداری با کمیته اجرایی پسماندهای عمرانی و ساختمانی تشکیل می گردد.

۵- **پسماندهای کل (عمده) عمرانی و ساختمانی:** به کلیه پسماندهای عمرانی و ساختمانی که روزانه بیشتر از ۶ متر مکعب باشد و توسط ماشین آلات حفار و خودروهای کمپرسی بارگیری و حمل می شود اطلاق می گردد.

۶- **پسماندهای جزء عمرانی و ساختمانی:** به کلیه پسماندهای عمرانی و ساختمانی که روزانه کمتر یا برابر ۶ متر مکعب باشد اطلاق می گردد.

۷- **تولید:** اولین مرحله از فرآیند مدیریت پسماند بوده که سبب بوجود آمدن پسماندهای عمرانی و ساختمانی می گردد.

۸- **ذخیره سازی:** دومین مرحله از فرآیند مدیریت پسماند بوده که معمولاً در محل تولید صورت می گیرد و مسئولیت نگهداری پسماندهای تولیدی تا زمان جمع آوری و انتقال بر عهده تولید کننده می باشد.

۹- **جمع آوری:** کلیه امور مربوط به بارگیری پسماندهای عمرانی و ساختمانی به صورت دستی و یا مکانیزه می باشد.

۱۰- **جداسازی:** فرآیند تفکیک مواد ارزشمند از پسماندهای عمرانی و ساختمانی را می گویند.

۱۱- حمل و نقل: به فرآیند جابجایی پسماندهای عمرانی و ساختمانی از منابع تولید (مبدا) تا دفع (مقصد) گفته می‌شود.

۱۲- بازیافت: به فرآیند استفاده مجدد از مواد قابل مصرف موجود در پسماندهای عمرانی و ساختمانی گفته می‌شود.

۱۳- تولیدکنندگان پسماندهای عمرانی و ساختمانی: کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که فعالیتشان منجر به تولید پسماندهای

عمرانی و ساختمانی می‌گردد و به دو دسته عمده و جز تقسیم می‌شوند:

الف- تولیدکنندگان عمده: مالکین خصوصی و کلیه دستگاه‌ها، ادارات، ارگان‌ها و نهادهای عمومی و دولتی که فعالیت عمرانی و ساختمانی دارند و فعالیتشان منجر به تولید بیش از ۶ متر مکعب در روز پسماندهای عمرانی و ساختمانی می‌گردد.

ب- تولیدکنندگان جزء: مالکین خصوصی و کلیه دستگاه‌ها، ادارات، ارگان‌ها و نهادهای عمومی و دولتی که فعالیت عمرانی و ساختمانی دارند و فعالیتشان منجر به تولید کمتر از ۶ متر مکعب در روز پسماندهای عمرانی و ساختمانی می‌گردد.

۱۴- مراکز دفع: محل‌ها و مراکز مجاز معرفی شده توسط کمیته اجرایی که در آنها عملیات تخلیه، بازیافت و دفن پسماندهای عمرانی و ساختمانی انجام می‌گیرد.

بیان مسئله :

در سال ۱۳۸۵ مدیریت شهری شهرداری قم با نگاهی به وضعیت تخلیه غیر مجاز پسماندهای عمرانی و ساختمانی در شهر قم و آلودگی های به وجود آمده در سالیان گذشته که وضعیت نابسامانی را در شهر ایجاد نموده بود تصمیم به تغییر روند و ایجاد سازوکار قانونی و مستحکم نمود ، مشکلاتی که سازمان مدیریت پسماند شهرداری قم با آن روبه رو بود به این شرح است :

۱- آلودگی ۱۶۳۶ هکتار از اراضی محدوده و حریم شهر به واسطه تخلیه گسترده پسماندهای عمرانی و ساختمانی

۲- عدم اجرای قانون مدیریت پسماندها

۳- عدم وجود مکان یابی مناسب برای تخلیه پسماندهای عمرانی و ساختمانی

۴- عدم استقرار سیستم قوی و یکپارچه جهت مدیریت پسماندهای عمرانی و ساختمانی

در این زمان با تشکیل سازمان مدیریت پسماند طرح ساماندهی پسماندهای عمرانی و ساختمانی در دستور کار شهرداری قرار گرفت و با همکاری شورای اسلامی شهر و کارگروه مدیریت پسماند استان این مهم به نحو مطلوبی صورت پذیرفت.

بیان گره ها و گلوگاه ها :

اجرای فرآیندها به شیوه سنتی ، عدم فرهنگ سازی ، گستردگی و گسستگی ناوگان جمع آوری پسماندهای عمرانی و ساختمانی ، عدم شناسایی تولیدکنندگان ، نبود آمار از کمیت و کیفیت پسماندهای عمرانی و ساختمانی تولید شده در سطح شهر قم ، وجود افراد سود جو ، عدم ساماندهی سایت های دفع پسماندهای عمرانی و ساختمانی و کمبود کنترل و نظارت در سطح شهر از جمله مشکلات و معضلات موجود در شهر قم در زمینه مدیریت پسماندهای عمرانی و ساختمانی بود.

ناکارآمدی ها :

عدم وجود سیاست های ملی و محلی در خصوص کاهش تولید این نوع از پسماندها ، عدم آموزش کافی و موثر به تولیدکنندگان پسماندهای عمرانی و ساختمانی ، عدم وجود برنامه مدون در خصوص جمع آوری آمار و اطلاعات از منابع تولید ، عدم وجود سرمایه گذار در خصوص خرید باکسهای ذخیره سازی و همچنین پردازش پسماندهای عمرانی و ساختمانی

چالش های به وجود آمده :

- نا امنی بافت های مسکونی
- آلودگی در حاشیه جاده ها و بزرگراه ها
- هزینه های میلیاردی بودجه پاکسازی شهری
- تصویر منجر کننده از منظر زیبا شناسی شهری
- از بین رفتن مرغوبیت و حاصلخیزی خاک نواحی زراعی
- خسارات جانی و مالی به شهروندان در پی حوادث احتمالی و سد معبر
- تجمع جوندگان موذی و حشرات از جمله پشه خاکی و شیوع بیماری سالک
- مسدود شدن حریم کانال و رودخانه ها به مرور زمان که در هنگام بارندگی موجب جاری شدن سیلاب می شود

ذی نفعان و بازیگران این حوزه :

مصالح فروش ها ، شرکت ها و خودروه های فعال در این حوزه و افرادی از قبیل تخریب کاران ساختمان ها افرادی بودند که در این زمینه ذینفع بودند و تمام تلاش خود را به کار بستند تا از ساماندهی در این زمینه جلوگیری بعمل آید.

شرح اجرای طرح :

اقدامات در خصوص ساماندهی پسماندهای عمرانی و ساختمانی :

سازمان مدیریت پسماند به عنوان متولی برنامه ریزی و ساماندهی و شهرداریهای مناطق و اداره تخلفات شهری به عنوان کنترل و نظارت در این حوزه فعالیت می نمایند.

- اطلاع رسانی به شهروندان راجع به مخاطرات ناشی از تخلیه نخاله در معابر عمومی و مجازاتهایی که در قانون در نظر گرفته شده است بایستی به نحو مناسب توسط منطقه انجام شود.

- لازم است سازمان هماهنگی لازم را با حوزه و مرکز جهت آموزش همگانی و اطلاع رسانی از طریق صدا و سیما، مطبوعات و غیره انجام دهد.

- شهرداری منطقه موظف است حداقل به ازاء هر ناحیه یک اکیپ گشتی فعال نموده و حسب نیاز در هر منطقه تعداد اکیپ ها می تواند افزایش یابد.

- اکیپ ها بایستی مجهز به خودرو (حسب مورد موتورسیکلت)، بیسیم بوده و نیروی انتظامی با مامور منطقه همراه باشد حداکثر مدت زمان ماندگاری نخاله در معابر اصلی 7 ساعت و در معابر فرعی 24 ساعت میباشد.

- در موارد مشاهده نخاله در معابر عمومی توسط منطقه در مرحله اول اختاریه صادر گردیده و پس از پایان مهلت تعیین شده ، منطقه طبق مقررات با موارد انباشت غیر مجاز خاک و نخاله برخورد می نماید.

- شهرداری منطقه در اجرای قانون هوای پاک و مدیریت پسماند می بایستی مالکین و ادارات و پیمانکاران مجری پروژه های عمرانی را ملزم به استفاده از باکسهای طرح مکانیزه جمع آوری نخاله نماید.

- در صورت درخواست منطقه ، سازمان مدیریت پسماند در راستای تامین باکسهای مورد نیاز شهروندان و پروژه های عمرانی با منطقه همکاری می نماید.

- سازمان مدیریت پسماند موظف است ضمن کنترل خودروهای حامل پسماندهای عمرانی و ساختمانی ، خودروهایی که فاقد مجوز حمل خاک و نخاله می باشند را ساماندهی و از فعالیت غیر مجاز آنها جلوگیری نماید.

- اکیپهای گشت و کنترل ضمن گشت زنی و هدایت خودروها به محلهای مجاز تخلیه مکلفند در موارد مشاهده تخلیه غیرمجاز نخاله در محدوده تحت نظارت خود فرد متخلف را با تنظیم صورتجلسه به سازمان مدیریت پسماند معرفی نمایند تا اقدامات قانونی لازم توسط آن سازمان انجام شود.

- منطقه مکلف است موارد تخریب ساختمان را که فاقد مجوز از سازمان مدیریت پسماند می باشد ضمن صدور اخطار متوقف نموده و جهت اخذ مجوز در مهلت تعیین شده در اختاریه به سازمان مدیریت پسماند معرفی نماید.

- به منظور تسریع و تسهیل در انتقال نخاله و کاهش تخلفات ، لازم است منطقه نسبت به اختصاص زمین مناسب جهت اجرای سکوی انتقال موقت نخاله اقدام نماید. اجرای سیستم و بهره برداری از سکوهای انتقال موقت نخاله بعهدہ سازمان مدیریت پسماند می باشد.

- منطقه مکلف است به منظور کاهش و پیشگیری از تخلفات ناشی از تخلیه غیرمجاز نخاله نسبت به شناسائی نقاط آسیب پذیر (مانند : حوالی شهر و مسیلهها، راهها و جاده ها ، بزرگراهها ، اراضی کشاورزی و ...) محدوده تحت نظارت خود اقدام و

تمهیدات لازم مانند اجرای فضای سبز، نهال کاری، نصب نیوجرسی ، میله گذاری، فنس گذاری، نصب تابلو و غیره را انجام دهد.

مراحل اجرای طرح ساماندهی:

مرحله اول (دسته بندی پسماندهای عمرانی و ساختمانی):

پسماندهای کل (عمده) عمرانی و ساختمانی: به کلیه پسماندهای عمرانی و ساختمانی که روزانه بیشتر از ۶ متر مکعب باشد و توسط ماشین آلات حفار و خودروهای کمپرسی بارگیری و حمل می شود اطلاق می گردد.

پسماندهای جزء عمرانی و ساختمانی: به کلیه پسماندهای عمرانی و ساختمانی که روزانه کمتر یا برابر ۶ متر مکعب باشد اطلاق می گردد.

مرحله دوم (شناسایی منابع تولید پسماندهای عمرانی و ساختمانی در شهر قم):

- احداث ساختمان
- حفاری شرکتهای آب و فاضلاب ، تامین و توزیع برق ، مخابرات ، گاز
- پروژه های عمرانی دستگاه های عمومی و دولتی
- پیمانکاران ساختمان (اشخاص حقیقی و حقوقی)
- تعمیرات ساختمان
- نوسازی ساختمانهای فرسوده
- مازاد مصالح ساختمانی
- و

مرحله سوم (مدیریت خودروهای حفار و خودروهای سنگین حمل کننده پسماندهای عمرانی و ساختمانی عمده):

با توجه به حجم تولید انبوه اینگونه پسماندها اصولاً توسط ماشین آلاتی از قبیل لودر، بیل مکانیکی و... بارگیری و توسط کامیونهای ۶، ۸، و ۱۲ مترمکعبی انتقال داده می شود. فعالیت آن ها محدود و فقط برای استفاده در پروژه می باشد و برای هر پروژه لیست خودروهای مورد استفاده مشخص و برای فعالیت این خودروها محدوده زمانی مشخص می گردد. گام های اجرایی این مرحله به شرح ذیل می باشد.

- گام اول: شناسایی عوامل موثر

شناسایی، ثبت مشخصات و اختصاص کد برای خودروهای حمل نخاله

شناسایی، ثبت مشخصات و اخذ تعهد مبنی بر رعایت شیوه نامه مدیریت پسماندهای عمرانی و صدور پلاک فعالیت برای ماشین آلات حفار

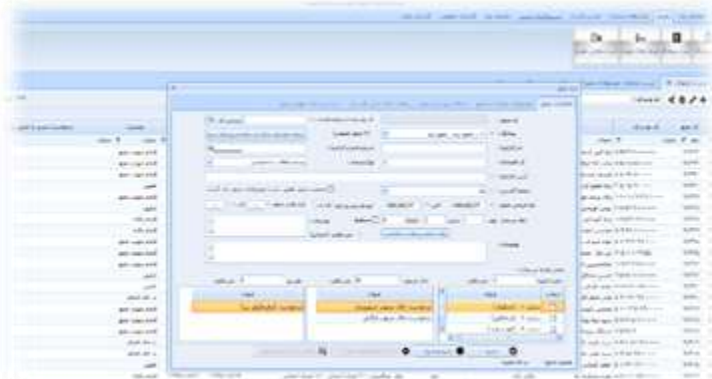
شناسایی و ثبت پیمانکاران فعال در این حوزه

- گام دوم: کنترل فعالیت ماشین آلات و پیمانکاران در طول سال بر اساس صدور مجوزات بصورت پروژه ای
- گام سوم: اجرای سامانه مدیریت هوشمند ثبت تخلفات ، ثبت و صدور مجوزات و ثبت میزان تخلیه در سایت های چهارگانه

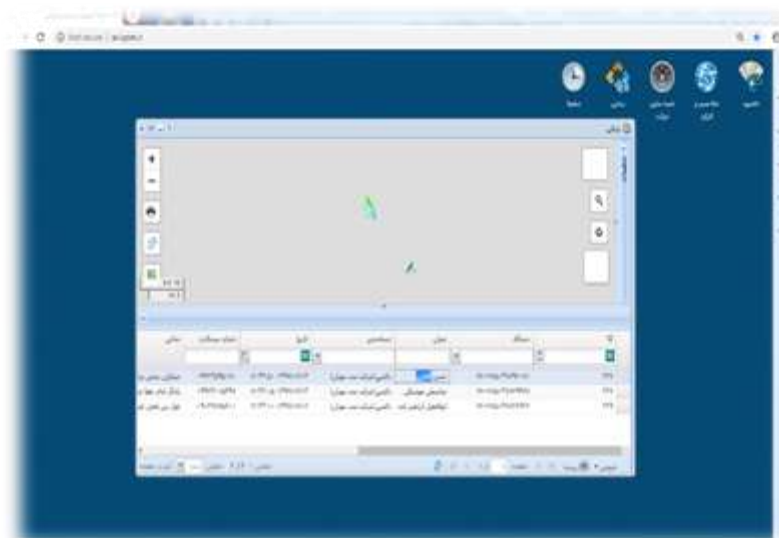
- گام چهارم : اتصال سامانه مدیریت هوشمند پسماندهای عمرانی به سامانه شهرسازی بابت صدور پروانه و پایان کار ساختمان های شهری (سامانه سرا)

مرحله چهارم (مدیریت هوشمند پسماندهای عمرانی و ساختمانی در شهر قم) :

نرم افزار ثبت ماشین آلات و مجوزهای پروژه های عمرانی و ساختمانی تحت شبکه و اندروید برای سازمان مدیریت پسماند قم (هیکو)

نصب برچسب الکترونیکی RFID و سیستم ردیاب GPS بر روی خودروهای حمل و نقل پسماندهای عمرانی و ساختمانی

تجهیز ورودی سایت های تخلیه خاک و نخاله به سیستم هوشمند ثبت اطلاعات تردد خودروهای حمل پسماند

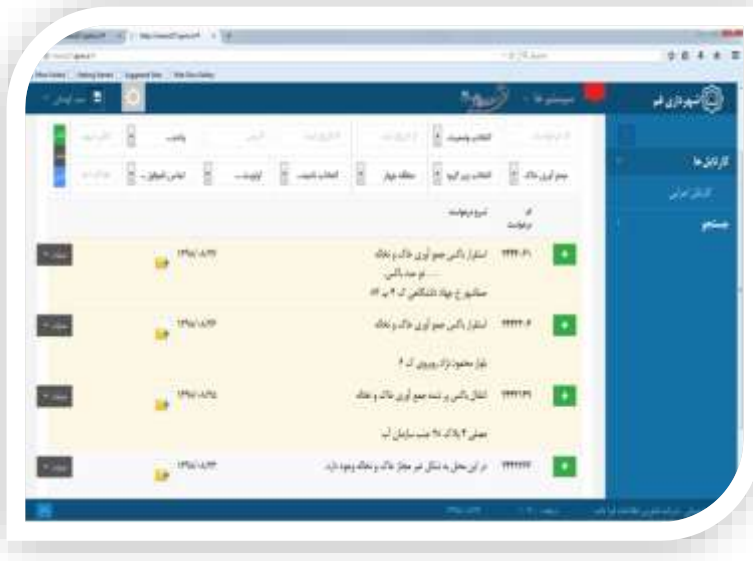

مرحله پنجم (مدیریت پسماندهای جزء عمرانی و ساختمانی در شهر قم) :

مدیریت پسماندهای جزء عمرانی و ساختمانی در شهر قم به دو روش اجرا می گردد :

- روش مکانیزه (همزمان با تولید پسماند) : استفاده از مخازن ویژه جهت جلوگیری از انباشت و پخش پسماندها (سیستم مکانیزه)
- روش سنتی (پس از تولید پسماند) : انباشت و نگهداری در مکان پروژه و جمع آوری توسط نیروی انسانی

در راستای مدیریت پسماندهای جزء عمرانی و ساختمانی سازمان مدیریت پسماند شهرداری قم نسبت به ایجاد سیستم یکپارچه ثبت درخواست مخازن جمع آوری خاک و نخاله جهت جمع آوری پسماندهای جزء پروژه های عمرانی و ساختمانی در سامانه ۱۳۷ شهرداری شهر قم اقدام نموده است که در انتها میزبان رضایت شهروندان از خدمات ارائه شده نیز محاسبه می گردد.

نظارت بر پروژه های در حال ساخت سطح مناطق:

- گروه گشت و کنترل و نظارت خدمات شهری منطقه موظف است روزانه نسبت به بازدید از سطح منطقه اقدام و گزارش تخلفات را در قالب فرم بهمراه عکس از محل تهیه و به واحد آموزشگران خدمات شهری مناطق ارائه نماید و موظف است بمنظور کنترل مصادیق اشغال معبر و خاک و نخاله بازدیدهای مستمری را از سطح منطقه برنامه ریزی نماید.

- در صورتی که در بازدید صورت گرفته مواردی اعم از انباشت خاک و نخاله و عدم استفاده از مخازن مکانیزه انباشت خاک و نخاله رویت گردد ، عوامل خدمات شهری مناطق موظفند نسبت به صدور اخطاریه انباشت غیر مجاز خاک و نخاله اقدام نمایند و در محل به متقاضی یا نماینده او تحویل و در صورت عدم حضور در محل الصاق نمایند.

- شهروند موظف است قبل از اتمام مهلت مقرر شده داخل فرم اخطاریه نسبت به جمع آوری خاک و نخاله غیرمجاز اقدام نماید یا اقدام به سفارش مخازن مکانیزه خاک و نخاله جهت انباشت آن استفاده نماید.

- در صورتی که شهروند حداکثر پس از مهلت تعیین شده داخل فرم اخطار کتبی اقدامی صورت نداده و نسبت به جمع آوری خاک و نخاله اقدام ننماید ، خدمات شهری منطقه موظف است نسبت به جمع آوری آنها اقدام و پس از تکمیل گزارش مربوطه آن را جهت ثبت داخل سیستم محاسباتی به واحد درآمد منطقه مربوطه ارائه و از طریق واحد حقوقی مناطق نسبت به پیگیری قضایی تخلف شهروند اقدام نمایند.

- واحد خدمات شهری موظف است خاک و نخاله های بدون صاحب و در زمینهای رها شده را نیز جمع آوری و گزارش آن را به مناطق مربوطه ارائه نمایند تا بهای آن به همراه جرایم مربوطه توسط شهرداری منطقه از مالک زمین دریافت گردد.

شهرداری منطقه موظف است ضمن قفل نمودن پرونده شهرسازی متقاضیان که بدهی خود را پرداخت ننموده اند تمهیدات لازم را برای وصول آنها اتخاذ نماید.

نحوه برخورد با انباشت کنندگان خاک و نخاله های ساختمانی در سطح معابر عمومی

انباشت نخاله ها و ضایعات حاصل از عملیات تخریب یا ساخت و ساز امری اجتناب ناپذیر میباشد که بایستی با مدیریت صحیح به سمتی هدایت گردد که اولاً هیچگونه عملیات عمرانی و ساختمانی بدون مجوز از شهرداری و واحدهای مربوطه دست به کار نگردد و از طرفی هر واحد تولید کننده پسماند عمرانی و ساختمانی بر اساس شاخصه هایی که در موردشان بررسی میگردد به تناسب شرایط بتوانند از خدمات شهرداری به نسبت عادلانه بهره مند گردند.

این شاخصه ها که در خصوص انباشت و انتقال پسماندهای جزء عمرانی و ساختمانی مورد توجه قرار میگیرند از قرار ذیل میباشد:

- ۱- محل انباشت: انباشت داخل ملک که برای کسی مزاحمتی ندارد اما به لحاظ ابعاد ملک دارای محدودیت میباشد.
- انباشت خارج از ملک که به نوع معبر و اهمیت محل آن بستگی دارد و بایستی با روش های مجاز ذخیره سازی گردد.
- ۲- مرحله عملیات اجرایی: بررسی مرحله اجرایی ساختمان در حال اجرا یا تعمیر (گودبرداری، تجهیز کارگاه، سقف، تخریب و ...)
- ۳- انواع معبر: براساس مولفه های عرض معبر، بافت، محدوده، تراکم، وضعیت مالی ساکنین و وضعیت فرهنگی ساکنین
- ۴- میزان فوریت یا اهمیت: شامل سه دسته بندی: اهمیت کم- اهمیت متوسط - اهمیت زیاد.
- ۵- نحوه ذخیره سازی: ذخیره سازی یعنی انباشت مجاز از طریق گونی یا باکس به مدت و ابعاد معلوم به دو روش داخل گونی یا داخل باکس.
- ۶- بازه زمان جمع آوری: تعیین زمان براساس بزرگی و حجم عملیات جهت جمع آوری پسماندهای جزء عمرانی و ساختمانی
- ۷- حجم پسماند تولیدی: ایجاد تعریف برای مقدار مجاز دپو از لحاظ ارتفاع و ابعاد مجاز دپو
- ۸- نوع پسماند تولیدی: خطر ساز یا بی خطر بودن پسماند از لحاظ بهداشتی یا محیط زیست.
- ۹- نظافت شهری: جلوگیری از برهم خوردن نظافت شهری و جلوگیری از بسته شدن انهار و کانپوو ها
- ۱۰- نحوه جمع آوری و پاکسازی: از طریق خودروهای حمل و نقل مجاز یا از طریق مخازن جمع آوری خاک و نخاله
- ۱۱- فصل و شرایط جوی: جلوگیری از آلودگی محیطی هنگام باد و بارندگی

-در صورت مشاهده عملیات ساختمانی و عمرانی در هر مکان از شهر بر اساس مولفه های فوق در جدول زیر امتیاز بندی شده و بر اساس امتیازها به تولید کنندگان پسماند عمرانی و ساختمانی بابت جمع آوری پسماندها اخطار داده میشود.

درجه ۳	درجه ۲	درجه ۱	شاخصه های انباشت پسماندهای جزء عمرانی و ساختمانی	
			محل انباشت	مکان انباشت
			نوع معبر	
			میزان فوریت یا اهمیت	
			مرحله عملیات اجرایی	زمان انباشت
			بازه زمان جمع آوری	
			فصل و شرایط جوی	
			نظافت شهری	اهمیت دید و منظر و اولویت خدمات شهری
			حجم پسماند تولیدی	
			نوع پسماند تولیدی	
			نحوه ذخیره سازی	
			نحوه جمع آوری و پاکسازی	

-براساس امتیاز بندی هر منطقه تعیین میگردد تولید کننده در چه مدت و در چه مکان و به چه نحوی حق ذخیره سازی و انتقال پسماندهای خود را انجام خواهد داد و در دسته بندی زیر جهت صدور اخطار توسط کارشناسان آموزش قرار خواهد گرفت:

ردیف	شاخصه های انباشت پسماندهای جزء عمرانی و ساختمانی	دسته بندی	الزامات
۱	عرض معبر	کمتر از X	ذخیره سازی بوسیله گونی های با کیفیت و متحدالشکل
		بیشتر از X	الزاما پاکس نخاله
۲	امکان ذخیره سازی داخل ملک	دارد	دپو خارج از ملک ممنوع (مگر استفاده از پاکس)
		ندارد	استفاده از گونی یا پاکس (بر اساس بند ۱)
۳	حجم پسماند عمرانی	کمتر از نسیان	مهلت جمع آوری ۴۸ ساعت
		بیشتر از نسیان	مهلت جمع آوری ۲۴ ساعت
۴	نحوه جمع آوری	پاکس	توسط پیمانکار مخصوص استقرار پاکس
		جزء (کمتر از نسیان)	توسط خودروهای خدمات شهری منطقه (خودروهای مخصوص و معین و اخذ هزینه در محل)
		کل (بیشتر از نسیان)	توسط خودروهای پیمانکار مخصوص جمع آوری پسماندهای عمرانی
۵	اهمیت و اولویت	درجه ۱	الزاما استفاده از پاکس - مهلت جمع آوری ۱۲ ساعت
		درجه ۲	الزاما استفاده از پاکس - مهلت جمع آوری ۲۴ ساعت

		درجه ۳	الزاما استفاده از پاکس – مهلت جمع آوری ۴۸ ساعت
۶	شرایط زمانی	شرایط جوی	بارندگی (جمع آوری فوری و مهلت ۸ ساعت)
		مناسبت‌های ملی و مذهبی	بارندگی (جمع آوری فوری و مهلت ۱۲ ساعت)

-انباشت پسماندهای عمرانی و ساختمانی توسط برخی از شهروندان در خارج از محدوده اختصاصی ملکشان اجتناب ناپذیر است. از طرفی انباشت ضایعات ساختمانی در سطح پیاده رو یا معبر عمومی مشکلات عدیده ای را در بر خواهد داشت، لذا کلیه شهروندان محترم می باید حداکثر ظرف مدت معلوم شده طبق جدول فوق نسبت به جمع آوری ضایعات ساختمانی خود از سطح معابر عمومی اقدام نمایند. به صورتی که دیگر تخلیه و انباشتی صورت نگیرد.

- در صورتی که شهروندی پس از مدت مذکور نسبت به جمع آوری پسماندهای ساختمانی خود اقدام ننمود، شهرداری

موظف است نسبت به ابلاغ اخطار کتبی به مالک (یا نماینده وی و یا پیمانکار ساختمان) در خصوص جمع آوری و پاکسازی محل از ضایعات ساختمانی ظرف مدت زمان حداکثر 7 ساعت اقدام نموده و چنانچه به هر دلیلی در پایان مهلت مقرر، خاک و

نخاله های ساختمانی مذکور جمع آوری نشده باشند، شهرداری موظف است ضایعات ساختمانی انباشت شده در سطح معابر

عمومی را جمع آوری نموده و بهای خدمات مربوطه بعلاوه مبلغ خسارات وارد شده طبق مصوبه شورای اسلامی شهر را از مالکین اخذ نماید و تا وصول مطالبات خود از شهروند حق قرار دادن کدنوسازی ملک مربوطه در لیست سیاه شهرداری را خواهد داشت.

- با توجه به الزام کلیه شهروندان به انباشت ضایعات ساختمانی در داخل باکسهای طرح جمع آوری مکانیزه ، چنانچه فردی

ضایعات ساختمانی خود را در سطح پیاده رو یا معبر عمومی بدون توجه به اخطارهای کارشناسان آموزش شهرداری انباشت نماید، شهرداری موظف است مطابق مقررات با وی برخورد نماید.

- برای اراضی فاقد سند باید اخطار مربوطه ارسال و مالک ظرف مدت یک هفته نسبت به پرداخت بدهی اقدام نماید، در صورت استنکاف، از ادامه ساخت و ساز جلوگیری و جهت اخذ حقوق شهرداری از طریق مراجع قضایی اقدام شود.